

prima instanță: A. Miron
instanța de apel: M. Guzun, A. Nogai, A. Doga
instanța de recurs: A. Cobăneanu, V. Clevadi, I. Bejenaru, O. Sternioală,
L. Catan

dosarul nr. 3rh-5/16

ÎNCHEIERE

13 ianuarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Valeriu Doagă
Valentina Clevadi
Tamara Chișcă-Doneva
Ala Cobăneanu

examinând cererea de revizuire depusă de Ministerul Finanțelor al RM
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „BT-Express” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău și Ministerului Finanțelor al RM cu privire la recunoașterea ilegalității refuzului și obligarea de a restitui taxa pe valoare adăugată

împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 25 septembrie 2015, prin care au fost respinse recursurile declarate de Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău și Ministerul Finanțelor al RM și menținută decizia Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2015 și hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 31 octombrie 2014, prin care acțiunea a fost admisă

constată:

La 15 aprilie 2014, reclamantul SRL „BT-Express” s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău, Ministerul Finanțelor al RM cu privire la recunoașterea ilegalității refuzului în restituirea taxei pe valoare adăugată și obligarea de a restitui taxa pe valoare adăugată.

În susținerea cererii reclamantul a indicat că la 27 februarie 2014, SRL „BT-Express” a depus cerere la organul fiscal prin care solicită restituirea TVA din buget pentru perioadele fiscale ianuarie 2012 - decembrie 2013, în sumă de 8 121 300 lei, aferentă livrărilor de articole de tutun la export.

Susține că la data de 12 martie 2014, Direcția Control Fiscal nr. 2 din cadrul IFS mun. Chișinău a întocmit actul de control nr. 5-665211 din 12 martie 2014,

prin care a fost propusă respingerea cererii „BT-Express,, cu privire la restituirea TVA din buget, pentru perioada ianuarie 2012 - 31 decembrie 2013, în sumă de 8121300 lei.

În temeiul acestui act, IFS mun. Chișinău a adoptat decizia nr. 14/01/T/196 din 28 martie 2014 prin care a decis respingerea cererii SRL „BT-Express” de restituirea a TVA din 27 februarie 2014 conform căreia se solicită restituirea TVA în sumă de 8 121 300 lei, aferentă livrărilor la cota „zero,, pentru perioadele fiscale L/01/2012 - L/12/2013, o copie a deciziei menționate fiind recepționată la 31 martie 2014.

Consideră reclamantul că prin emiterea deciziei respective societății i-a fost încălcat dreptul pretins în baza cererii din data de 27 februarie 2014.

Invocă că nu este de acord cu decizia nr. 14/01/T/196 din 28 martie 2014 adoptată de către IFS mun. Chișinău deoarece este ilegală. În motivarea deciziei sale IFS mun. Chișinău menționează încălcarea de către SRL „BT-Express” a prevederilor pct. 32 alin. (1) lit. f) din Regulamentul privind restituirea taxei pe valoare adăugată, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 93 din 01 februarie 2013, unde, cu referire la Circulara Uniunii Poștale Universale nr.152 din 19 iulie 2010, se indică că restituirea TVA pentru livrările expuse la lit. f) nu se efectuează în cazul produselor din tutun livrate la export prin intermediul poștei în Statele Unite ale Americii și în alte țări în care conform normelor internaționale sunt interzise trimerile poștale către acestea a produselor menționate.

Consideră că IFS mun. Chișinău incorect a aplicat aceste prevederi ale pct. 32 alin. (1) lit. f) din Regulamentul privind restituirea TVA, deoarece aceste prevederi nu rezultă și din prevederile Codului Fiscal care sunt mai superioare decât prevederile Regulamentului sus menționat aplicat de Inspectoratul Fiscal.

Menționează SRL „BT-Express” s-a conformat întocmai prevederilor alin. (8) art.102 Cod Fiscal, care imperativ stabilește că în scopul confirmării dreptului la restituirea TVA pe valorile materiale și serviciile procurate, subiectul impozabil, în afară de declarațiile privind TVA și registrele de evidență a livrărilor și procurărilor în care sunt înregistrate operațiunile de livrare sau procurate, trebuie să dispună de confirmarea adresatului privind recepționarea mărfurilor; documentul ce confirmă achitarea serviciilor și/sau factura pentru serviciile poștale prestate; documentul indicat în borderoul documentelor anexate la declarația vamală de export, perfectat de către operatorul poștal pe faptul expedierii poștale; confirmarea operatorului poștal privind recepționarea mărfurilor

Solicită SRL „BT-Express” admiterea cererii de chemare în judecată, recunoașterea ilegalității refuzului în restituirea taxei pe valoare adăugată în temeiul cererii depuse la 27 februarie 2014, obligarea de a restitui taxa pe valoare adăugată pentru perioada ianuarie 2012 - decembrie 2013, în temeiul cererii depuse.

La data de 28 octombrie 2014, SRL „BT-Express” a depus o cerere privind modificarea și concretizarea pretențiilor înaintate prin care a solicitat: recunoașterea ilegalității refuzului Inspectoratului fiscal de Stat pe mun. Chișinău

în restituirea taxei pe valoare adăugată SRL „BT-Express” în temeiul cererii depuse la 27 februarie 2014 și obligarea Inspectoratului Fiscal pe mun. Chișinău de a restitui SRL „BT-Express” taxa pe valoare adăugată pentru perioada ianuarie 2012 - decembrie 2013, în sumă de 7 975 303 lei, în temeiul cererii depuse la 27 februarie 2014 și a Deciziei IFS pe mun. Chișinău nr. 14/01/T/412 din 12 iunie 2014.

Prin hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 31 octombrie 2014, a fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „BT-Express”, a fost constatată ilegalitatea acțiunilor Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău în privința nerestituirii taxei pe valoare adăugată reclamantului „BT-Express” în temeiul cererii depuse la 27 februarie 2014 și a fost obligat Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău de a restitui SRL „BT-Express” taxa pe valoare adăugată pentru perioada ianuarie 2012 - decembrie 2013 în sumă de 7 975 303 lei, în temeiul Deciziei nr. 14/01/T/412 din 12 iunie 2014.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2015, au fost respinse apelurile declarate de Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău și de Ministerul Finanțelor al RM și menținută hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 31 octombrie 2014, prin care acțiunea a fost admisă.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 25 septembrie 2015 au fost respinse recursurile declarate de Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău și Ministerul Finanțelor al RM și menținută decizia Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2015 și hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 31 octombrie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „BT-Express” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău și Ministerul Finanțelor al RM cu privire la recunoașterea ilegalității refuzului și obligarea de a restitui taxa pe valoare adăugată.

La 27 noiembrie 2015, Ministerul Finanțelor al RM a depus cerere de revizuire, prin care a solicitat admiterea acesteia, casarea deciziei instanței de recurs, deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță.

În motivarea cererii de revizuire a invocat că nu s-a ținut cont de faptul determinant la soluționarea justă a litigiului, potrivit căruia nu pot fi efectuate trimiteri poștale internaționale în condiția în care țara de destinație nu permite importul prin asemenea trimiteri poștale a anumitor categorii de mărfuri.

În acest context menționează că potrivit Circulariei nr. 152 din 19 iulie 2010 a Uniunii Poștale Universale în baza Legii nr. 111-154 din 31 martie 2010 pentru prevenirea contrabandei cu tutun și asigurarea colectării tuturor taxelor de tutun, adoptată de către Senatul Statelor Unite ale Americii, Serviciul poștal al Statelor Unite ale Americii nu acceptă pentru livrare sau remitere prin poștă a coletelor ce conțin produse din tutun. Această interdicție se aplică pentru produsele respective indiferent de cantitate și sunt supuse confiscării, iar expeditorii de produse interzise prin poștă poartă răspundere penală.

Relatează că prelinse livrări ale SRL „BT-Express” a produselor de tutun prin intermediul, trimiterilor poștale internaționale către o țară în care asemenea trimiteri sunt interzise este ilegal. Or, atât legislația relevantă internațională art. 15 pct. 2.1.3 din Convenția Poștală Universală, cât și legislația națională pct. 47 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobate prin hotărârea Guvernului nr. 798 din 18 iunie 2002, expres stabilesc faptul că prin colete internaționale pot fi expediate doar acele bunuri, care nu sunt interzise pentru import în țara de destinație.

Mai invocă că pentru a pretinde la dreptul de restituire a TVA pentru perioada 13 ianuarie 2012 – 14 septembrie 2012, SRL „BT-Express” urma să prezinte confirmarea adresatului privind recepționarea mărfurilor, fapt care nu a fost realizat.

În acest sens, relevă că prezentarea unei asemenea recepționării este obligatorie, iar lipsa acestui act servește ca temei de refuz în restituirea TVA pentru perioada enunțată.

Susține că ținând cont de Circulara Uniunii Poștale Universale nr. 152 din 19 iulie 2010, restituirea TVA pentru livrările expuse la lit. f) nu se efectuează în cazul produselor din tutun livrate la export prin intermediul poștei în Statele Unite ale Americii și în alte țări în care conform normelor internaționale sânt interzise trimiterile poștale către acestea a produselor menționate.

Invocă că la 12 martie 2014, Direcția Control Fiscal a întocmit actul de control nr. 5-665211 în care este menționată propunerea de a respinge cererea SRL „BT-Express” depusă organului fiscal la 27 februarie 2014.

Astfel, la 28 martie 2014 Direcția Generală Control Fiscal a Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău, a adoptat decizia nr. 14/01/T/196, prin care a fost respinsă cererea SRL „BT-Express”, privind restituirea TVA în mărime de 8121300 lei pentru aceiași perioadă, pe motivul că restituirea TVA nu se efectuează în cazul produselor din tutun livrate la export prin intermediul poștei în Statele Unite ale Americii.

Mai menționează că instanțele de judecată au dispus restituirea TVA fără a elucida cel puțin faptul cum SRL „BT-Express” a efectuat livrările de tutun într-o țară în care produsele date prin intermediul trimiterilor poștale sunt interzise.

Subliniază că instanțele de judecată nu s-au expus asupra mai multor circumstanțe în argumentarea poziției sale, precum ar fi, neelucidarea realizării importului produselor din tutun prin trimiteri poștale în SUA în condiția în care acest lucru este interzis, existența deciziei organului fiscal de refuz în restituirea TVA, existența normelor legale ce stabilesc interdicția de restituire a TVA în cazul în care produsele sunt remise în țara, în care importul acestora este interzis, fapt prin care a fost încălcat și dreptul la un proces echitabil, garantat de către art.6 par. 1 din Convenția europeană a drepturilor omului.

În susținerea cererii de revizuire invocă art. 446, 447, 449 lit. b) CPC.

La 30 decembrie 2015, SRL „BT-Express” a depus referință la cererea de revizuire prin care a solicitat respingerea ca inadmisibilă a acesteia.

La 12 ianuarie 2016, Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău a depus referință la cererea de revizuire prin care a solicitat admiterea acesteia în sensul formulat.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 451 CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447 CPC, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 CPC și anexându-se probele ce le confirmă.

La caz se constată că înaintând cererea de revizuire împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 25 septembrie 2015, Ministerul Finanțelor al RM a invocat prevederile art. 449 lit. b) CPC, care stipulează că revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Este de reținut că deși, Ministerul Finanțelor al RM a invocat prevederile art. 449 alin. b) CPC, cerere de revizuire nu conține niciun temei prevăzut de norma menționată, în baza căruia se poate solicita revizuirea hotărârii, cele invocate de revizuent axându-se doar pe fondul cauzei.

Or, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 CPC.

Ca urmare, admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 03 martie 2009 în cazul Eugenia și Doina Duca contra Moldovei, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului autorității lucrului judecat, care instituie că nici o parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii întru obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs degizat. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii.

Din considerentele menționate și având în vedere că cererea de revizuire nu indică careva temeiuri prevăzute de art. 449 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Ministerul Finanțelor al RM împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 25 septembrie 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „BT-Express” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău și Ministerului Finanțelor al RM cu privire la recunoașterea ilegalității refuzului și obligarea de a restitui taxa pe valoare adăugată.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Valeriu Doagă

Valentina Clevadi

Tamara Chișcă-Doneva

Ala Cobăneanu